

Praktijkvoorbeeld gemeente Nieuwegein bij Verkenning beheren omgevingsplanlocaties

Inhoud

Locatiebibliotheek voor Ruimtelijke plannen	3
Aanleiding en context	3
Doelen	3
Locaties in IMOW standaard	4
Kenmerk	5
Overlap	5
Bevindingen locatiebibliotheek	6
Conclusie	6
Ook een praktijksituatie delen?	7

Locatiebibliotheek voor Ruimtelijke plannen

- Gemeente Nieuwegein, Ruud den Blanken, 29-04-2024
- Gebruikte plansoftware: RxBase (Visma-Roxit)
- Gebruikte CAD/GIS-software: MicroStation, QGIS

Aanleiding en context

- Het opstellen van een omgevingsplan betekent niet dat je met een schone lei begint. De gemeente kiest voor een transitie vanuit bestaand ruimtelijk beleid waarbij huidige regels en locaties het startpunt vormen.
- De plansoftware RxBase (Visma-Roxit) heeft een module voor locatiebeheer die veel mogelijkheden biedt, relatief gebruiksvriendelijk is en die de gebruiker laat werken volgens de richtlijnen die zijn opgesteld voor het effectief omgaan met geometrie.

Doelen

- Grip krijgen op het beheer van locaties binnen de plansoftware, en concreter:
- Het inrichten van een locatiebibliotheek in de plansoftware waarin de Ruimtelijke Plannen zijn opgenomen die de nu nog geldende ruimtelijke regels bevatten.

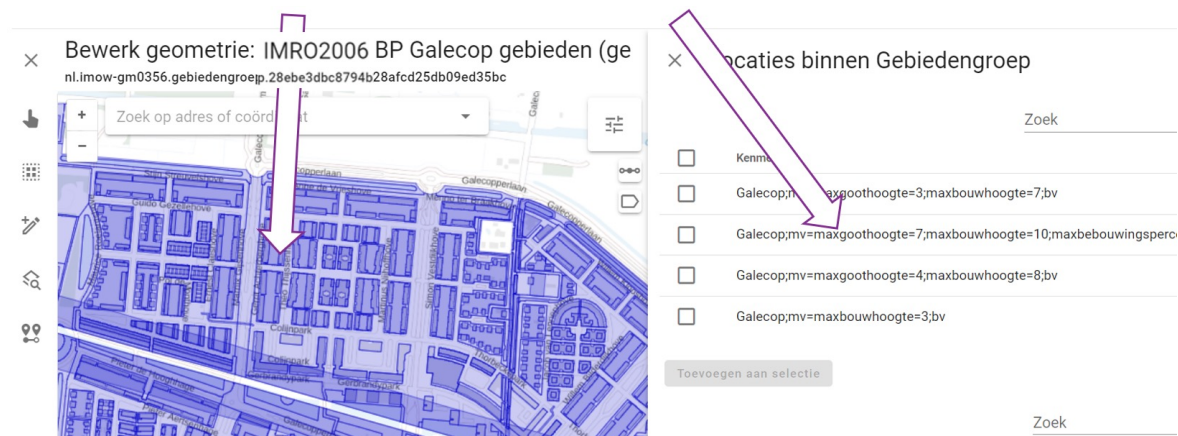
Door het met FME (geo-toolbox) prepareren van IMRO-GML bestanden tot in RxBase te importeren ESRI shapefiles, gaan we verder dan de importmogelijkheden die de plansoftware al biedt:

1. Import van het standaard niet ondersteunde IMRO 2006 formaat.
2. Selectie van planonderdelen, niet alleen tijdens maar ook na de import.

Ruimtelijke Plannen IMRO geometrie + attributen

Plansoftware IMRO geometrie + attributen

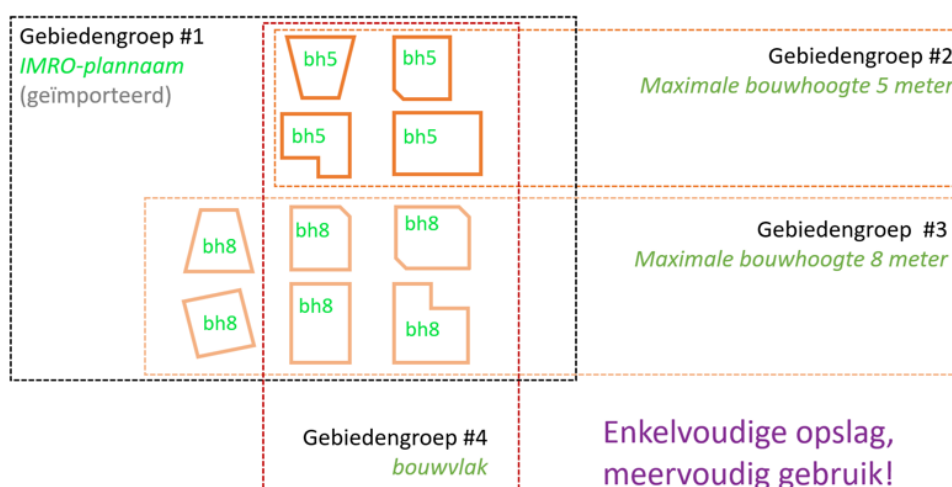

Locaties in IMOW standaard

Een locatie maakt deel uit van een omgevingsdocument wanneer in de regeltekst wordt verwezen naar de noemer ervan. De locatie kan een individuele geometrie zijn (gebied/lijn/punt) of een verzameling daarvan zijn (gebiedengroep/lijnengroep/puntengroep). Beide objecttypes blijven apart identificeerbaar via het IMOW-id.

Het idee van effectief omgaan met geometrie is dat je dubbelingen voorkomt door consequent de gebiedengroep als uitgangspunt te nemen: Bij import in de plansoftware wordt een IMRO-plan beschouwd als een verzameling (gebiedengroep) van de diverse geo-objectvlakken (gebieden) die het plan bevat, zoals bestemmingen, maatvoeringen, aanduidingen, etc., elk met hun eigen attributen.

Door na de import te filteren en selecteren op de attributen van de individuele gebieden binnen het geïmporteerde plan, is het mogelijk om binnen de plansoftware deze selecties van gebieden op te slaan als nieuwe gebiedengroepen als bron voor locaties in het omgevingsplan.

In de plansoftware is hiervoor een procedure Locatiebibliotheek aangemaakt, waarin planjuristen kunnen grasduinen door de IMRO-plannen om bestaande situaties te inventariseren en nieuw aangemaakte gebiedengroepen te kunnen beoordelen of zelf bijwerken.

Kenmerk

Binnen de plansoftware is filteren en selecteren op attributen mogelijk doordat gebieden en gebiedengroepen daar beschikken over een veld Kenmerk. Bij import van de geprepareerde IMRO-shapefiles wordt het kenmerk voorzien van een puntkommagescheiden 'key=value'-lijst van IMRO-attributen, waarna hierop binnen RxBase met zoektermen te filteren en selecteren is:

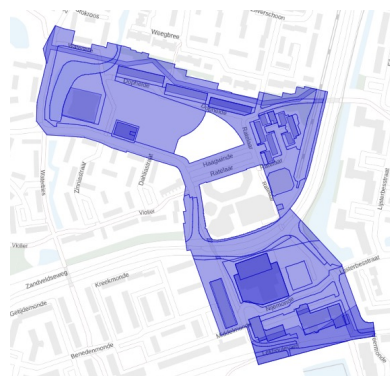
Objectklasse	Key	Value	Voorbeeld
Bouwaanduiding	ba	NAAM	ba=karacteristiek;
Bouwvlak	bv	-	bv;
Dubbelbestemming	db	NAAM	db=waarde – cultuurhistorie 1;
Enkelbestemming	eb	NAAM(HOOFD-GROEP)	eb=gemengd -1(gemengd;
Functieaanduiding	fa	NAAM	fa=dagrecreatie;
Gebiedsaanduiding	ga	NAAM	ga=geluidzone – industrie;
Maatvoering	mv	NAAM	mv=maxgoothoogte=4;
Figuur	fig	NAAM	fig=gevellijn;

De preparatie van de IMRO-import levert unieke geometrieën; eventuele dubbelingen worden verwijderd en de attributen samengevoegd. Een kenmerk begint altijd met de naam van het IMRO-plan. Zo kan een gebied bijvoorbeeld van het volgende kenmerk zijn voorzien:

Vreeswijk;bv;eb=Bedrijf(bedrijf);mv=maxbhouwhoogte=10;maxbebouwingspercentage=80;

Overlap

De preparatie voorziet ook in het verwijderen van plangegevens op locaties waar IMRO-plannen elkaar overlappen. Alleen de overlap van het plan met de meest recente plandatum blijft behouden, het is hierbij mogelijk dat geometrie wordt bij- of uitgesneden.

Bevindingen locatiebibliotheek

- Ruim voldoende mogelijkheden in RxBase voor locatiebeheer:
 - Er kunnen geen geometrische dubbelingen ontstaan; bij importeren zal een reeds aanwezig vlak met identieke geometrie worden gebruikt in de gebiedengroep waarin geïmporteerd wordt.
 - Bij muteren van de geometrie van een gebied dat deel uitmaakt van meerdere gebiedengroepen, kan worden aangegeven in welke van die gebiedengroepen de wijziging wordt doorgevoerd.
 - Filteren op deelgebieden, toevoegen van labels is mogelijk. Extra mogelijkheden om metadata op te slaan staan op de wensenlijst.
 - In- en uitchecken van locaties voor bewerking in diverse CAD- en GIS-formaten.
- Planjuristen die RxBase gebruiken hebben ook grip op locatiebeheer, het is niet meer exclusief het domein van de GIS/CAD-specialist. Afstemming blijft wel noodzakelijk.
- Een gebiedsgewijze uitrolstrategie van het omgevingsplan is eenvoudig te realiseren doordat de al aanwezige gebiedengroepen kunnen worden uitgebreid met extra gebieden. De wijziging van het omgevingsplan betreft niet de gebieden die al deel uitmaakten van de gebiedengroep.
- Multivlakken (multipolygonen) worden niet gevormd, komen alleen voor als het originele IMRO geo-object zo'n geometrie bevat.
- Naast de IMRO-plannen worden ook andere datasets op soortgelijke manier toegevoegd aan de locatiebibliotheek, denk aan welstandsgebieden en monumenten.

Conclusie

Hoewel een langetermijnvisie op het beheer van omgevingsplanlocaties nog ontbreekt, is er veel ervaring opgedaan. Voorlopig is RxBase-plansoftware goed bruikbaar als basis voor het beheer van Omgevingswet-locaties en zijn er eigenlijk geen goede alternatieven voorhanden. De functionaliteit van de applicatie kan nog verder worden uitgebreid. Hiermee zijn de doelstellingen waarmee gestart werd bereikt:

- Het inrichten van een locatiebibliotheek in de plansoftware waarin de bestaande Ruimtelijke plannen zijn opgenomen.
- Meer in het algemeen: Grip krijgen op het beheer van locaties binnen de plansoftware.

Ook een praktijksituatie delen?

Wilt u een praktijksituatie van uw gemeente delen? We ontvangen ze graag via omgevingswet@vng.nl.

De praktijkvoorbeelden zijn bedoeld om ervaringen te delen en om eventueel als inspiratie te gebruiken. Ze zijn niet bedoeld om een voorkeur voor werkwijzen en inrichting te verwoorden. Elke beschrijving geeft de inzichten van die gemeente weer en valt onder haar verantwoordelijkheid

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

juni 2025